NUMMER 82 EEN UITGAVE VAN HET ARCHIEF JEAN DULIEU APRIL 2019

BOUTERBODE

Het ruikt hier naar voorjaar!

Terwijl u deze *Bouterbode* in handen houdt, is het volop voorjaar. De winter ligt ver achter ons, de bomen tonen wel honderd frisgroene tinten en struiken en bloemen doen er alles aan er op z'n mooist uit te zien. De natuur is op z'n paasbest!

Tijd voor dichters en hazen

In het werk van Dulieu was de lente jaarlijks herkenbaar aanwezig, zeker in zijn tijdschriftverhalen. De tekenaar moet veel creativiteit geput hebben uit de ontluikende natuur. Het gaf hem nieuwe energie, die steevast leidde tot allerlei opzetjes en probeersels. Sommige verdwenen in het laatje 'later te voltooien', andere werden volledig uitgewerkt. En rondom die voltooide illustraties bedacht hij dan vervolgens weer nieuwe verhalen.

Onvermoede kwaliteiten

In de maanden maart en april werden dat meestal vertellingen over bloemen en bijen, netkastjes en paashazen. En daar tussendoor huppelde Paulus zingend door het grote bos. De lucht trilde van nieuw leven en iedereen was een beetje opgewonden. Salomo kon op zo'n moment zelfs poëtisch worden.
'Gedichten Paulus, klein en groot, die schud ik zomaar uit mijn poot,' gooide hij er dan uit.
'De vogels zingen veel belovend, de bloemen geuren oorverdovend, en op het jonge groene mos, daar snurkt Gregorius, de dos.'
Dat *dos* moest natuurlijk *das* zijn, maar dat mocht de pret niet drukken.

Bij de paas hoort een haas

Het voorjaar betekende ook de komst van de paashaas. Voor de dieren was dat een feestelijk moment, hoewel zoiets in een geheel andere sfeer verliep dan een bezoek van bijvoorbeeld Sinterklaas of de Kerstman. De paashaas was een nerveus type en de mogelijke nabijheid

– LEES VERDER OP PAGINA 3

POST VOOR PAULUS

Een selectie uit de vele brieven en e-mails die u ons in de afgelopen periode toestuurde. De afzenders kregen de Paulus-boekenlegger toegestuurd.

Troost

Het Stripmuseum in Groningen mag dan gestopt zijn met het continu afspelen van de Paulus-*verhalen, bij mij in huis staat het hoorspel nog steeds dagelijks aan op de achtergrond. Ik kan ze intussen woord-voor-woord meepraten. Misschien een troostende gedachte. Of eerder verontrustend?*

Marieke Koelewijn
CASTRICUM

Het was Wawwa!

Fijn te lezen hoe je telkens weer de Bouterbode *weet te vullen met informatie en omdat ik zelf een groot voorstander ben in het delen en uitdragen van kennis hierbij een aanvulling op het artikel 'Uit de schatkamers' inzake de transfer uitgegeven door Van der Keyl & Zoomers.*
Buiten mijn exemplaar ben ik in de 51 jaar dat ik verzamel nooit een ander exemplaar tegengekomen. Echter zoals je ziet op onderstaande beker is éénzelfde exemplaar geplakt. Helaas heeft deze de tand des tijd niet zo goed doorstaan als de afbeelding in de Bouterbode *maar kan nu wel vastgesteld worden dat de chromo destijds wel degelijk in omloop is gebracht. Paulus is nog wel herkenbaar maar ik heb me altijd afgevraagd wat er ontbrak op de afbeelding van deze beker en weet nu dat dit Wawwa is.*

Jaap Alberts
OOSTHUIZEN

Ik vind hem een beetje een zeur

Ergens begin jaren tachtig was Jean Dulieu op de radio te horen als een zeer chagrijnige paashaas. Met een zeurderig stemgeluid vertelde hij daarbij over z'n vak: 'De taak van de paashaas is duidelijk omschreven in *Het handboek voor de vakhazen*, hoofdstuk zeven, getiteld *De Haas en de Paas*, waarin met name wordt gesteld dat de paashaas er voor dient te zorgen dat de moderne maatschappij niet zonder ei komt te zitten. Anders blijft alleen de maatschap over.'

'Maar hoe lang bent u al paashaas?' wilde de verslaggever weten, waarop deze reageerde met: 'Ach man, al sinds hazenheugenis! Reeds als jong geboren haasje kreeg ik een ei in de poten gedrukt met als opdracht het hazenpad te kiezen en te zien zo gauw mogelijk mijn ei kwijt te raken. Wat ik dan ook als de hazenwind gedaan heb.'
Ook over de risico's van het vak was hij duidelijk: 'Nou kijk, je bent een kleine zelfstandige hè. En als zodanig sta je overal alleen voor. Paashazen zijn niet georganiseerd. Er is wel een vakbond voor beunhazen, maar niet voor paashazen.'
Pas toen de haas gevraagd werd naar wat Pasen voor hem betekende, nam Jean Dulieu het van hem over: 'Ik zit er altijd een beetje mee. Sinterklaas en Kerstfeest zijn voor mij dankbare onderwerpen. Zo'n klaas die scharrelt over de daken, valt er regelmatig af en zo. En de Kerstman heeft altijd geduvel met een rendieren, wat het niet helemaal goed doet. Daar valt een hoop over te vertellen. Een paashaas daarentegen... het komt altijd neer op die mand met eieren en daar kan ik niet zoveel mee doen. Vandaar dat ik daar een beetje mee in m'n maag zat toen u me vroeg de paashaas uit te beelden.'
'En toen hebben we gesproken over twee verschillende stemmen,' vulde de reporter aan. En vol ontzag: 'Ik heb nog nooit meegemaakt dat iemand werkelijk in de adem van stem kan veranderen! U zat er mee om de juiste hazenstem te vinden en twijfelde tussen twee mogelijkheden.'

'Inderdaad,' legde Dulieu uit. 'Ik had een konijnenstem, maar ik vond dat als je daar lang mee praat, dan is het niet duidelijk genoeg. En bovendien, ik vind die paashaas een beetje een zeur! Vandaar dat ik overging op dat wat zeurderige geluid!'

Paulus te gast bij *Tussen K&K*

Op woensdag 13 maart bracht het tv-programma *Tussen Kunst & Kitsch* opnieuw een werk van Jean Dulieu voor het voetlicht. Ze hadden dan ook nog wat goed te maken, na de persoonsverwisseling in 2014 van Jean Dulieu met de schilder Jan van Oort die ruim zes jaar voor de geboorte van Paulus overleed (zie *Bouterbode* 61).

De Paulus-aquarel die werd getoond was dit keer inderdaad van de hand Jean Dulieu en kwam ons bekend voor. We bespraken hem al eerder in BB 76 & 78, omdat het een plaat met een historie is. Het betreft namelijk een eerste

Het ruikt naar voorjaar

– VERVOLG VAN PAGINA 1

van de heks Eucalypta versterkte dat. Hij trok zenuwachtig met zijn neus en maakte herhaaldelijk aanstalten om het op een lopen te zetten.
Paulus en zijn vrienden deden er alles aan om de paashaas af te leiden en te kalmeren, bijvoorbeeld door hem naar z'n werk te vragen. 'Ik kleur eieren,' was dan het antwoord, 'wekenlang. Tot het me groen en geel en blauw voor de ogen wordt en ik geen ei meer kan zien. Ik kan jullie verzekeren dat ik na al dat geverf geen halve haas meer ben.'
'Zozo,' zei Oehoeboeroe plagerig en hij liep om de paashaas heen om hem ook van achteren te bekijken, 'mag ik dan vragen waar uw andere helft gebleven is?'
'Hè Oehoeboeroe,' zei Paulus verwijtend, 'dit is een paashaas en geen plaaghaas.'
'Neem me niet kwalijk,' verontschuldigde de oude uil zich, 'ik zei het alleen om hem wat op te beuren.'
'Ik wil beslist niet opgebeurd worden,' zei de paashaas, 'ik ben toch al zo springerig.'

Haasje repje

De afloop was altijd hetzelfde. De paashaas nam het zekere voor het onzekere en ging er als een haas vandoor. Paulus bleef teleurgesteld achter, want hij had het een grote eer gevonden als deze vooraanstaande haas hem nog een tijdlang gezelschap was blijven houden. Maar ach, nou had hij ook weer alle tijd om van het voorjaar te genieten.

opzet voor het omslag van de Duitse Wawwa-vertaling. Uitgaande van het oorspronkelijke ontwerp, koos Dulieu er voor de raaf Salomo te vervangen door Oehoeboeroe de uil.
Je mag dus veronderstellen dat de materie rond dit aquarel bij K&K-expert Bas Hesselink (links op de foto) bekend was. Dit werd gestaafd door de aanwezigheid van een kopie van de definitieve aquarel, die onder het ingelijste werk op tafel lag. Bovendien sprak de beoordelaar aanvankelijk zelfs van 'een ontwerptekening'.
Maar vervolgens deed Hesselink alsof zijn neus bloedde en zag hij kans elk beetje zinnige informatie te omzeilen. Geen enkele opmerking over de compositie, noch over het doel van deze tekening of over Dulieus voortdurende zoektocht naar nieuwe illustratiemethoden.
Er was zoveel te vertellen geweest, maar men deed geen enkele poging om er iets van te maken. Alles wat de kijker te horen kreeg viel onder de noemer 'ondeskundig geneuzel'.

'Hij zit in het collectieve geheugen opgeslagen in de televisieserie van Paulus,' wist Hesselink uit te brengen. 'Van Jean Dulieu, Jan van Oort, geboren in 1921 en alweer een hele poos geleden overleden. Ik vind het fantastisch. Ik denk dat een heleboel lieve kijkbuiskinderen die nu gepensioneerd zijn daar met heel veel plezier naar kijken.'
Het enige dat nog ontbrak was 'Oogjes dicht en snaveltjes toe!'
We kunnen zo langzamerhand wel stellen dat Dulieus werk voor Tussen Kunst & Kitsch *te hoog gegrepen is.*

TWEE WIJZE VOGELS EN VIER OSSEN – door Jean Dulieu

'En nou aan de lijn,' zei Paulus vastbesloten. 'Jij gaat terug naar koning Wortelneus.'
'Hè, waarom nou?' vroeg Flipje teleurgesteld, 'het is hier juist zo leuk.'
'Ik vind het helemaal niet leuk,' verzekerde Paulus. 'Ik vind het alleen maar heel erg gevaarlijk met jou. Oehoeboeroe en Salomo zijn allebei verdwenen en het zou me niets verbazen als jij ze had opgegeten.'
'Nietes!' zei Flipje verontwaardigd.
'En bovendien geloof ik,' vervolgde Paulus onverstoorbaar, 'dat je nog een os hebt opgegeten ook.'
'Is een os lekker?' vroeg Flipje.
'Houd je mond en ga mee,' zei Paulus.

Haastig daalde hij met het draakje af naar het rijk van koning Wortelneus. Een beetje verlegen was Paulus wel, toen hij voor de aardmannetjesvorst verscheen.
'Alstublieft, sire,' zei hij bedremmeld, 'hier is Flipje weer terug. Ik durf hem niet langer te laten rondlopen in het grote bos.'
'Hoezo?' vroeg koning Wortelneus, die overigens helemaal niet verbaasd was.
'Heeft hij weer iets opgegeten ?'
'Ja,' zei Paulus, 'ik ben bang, dat hij Oehoeboeroe heeft opgegeten.'
'Dat is lelijk,' gaf koning Wortelneus toe.
'En Salomo waarschijnlijk ook,' zei Paulus, 'en de heks bijna.'
'Nee maar...' zei koning Wortelneus.
'En vermoedelijk ook nog een os,' vervolgde Paulus. 'Misschien zelfs wel meer ossen. Want als ik me goed herinner, stond er in dat briefje: WIJ ZIJN ER NIET.'
'Asjemenou,' zei de koning. 'En wie had dat briefje ondertekend?'
'Een os,' zei Paulus.
'Tja, dan vrees ik dat je gelijk hebt,' gaf Zijne Majesteit toe. 'Het spijt me dat Flipje ondeugend is geweest.'
'Nietes,' zei Flipje.
'*Foei*,' bromde koning Wortelneus, 'je moest je schamen. Eerst twee wijze vogels en vier ossen verslinden en dan nog brutaal zijn tegen je koning op de koop toe. Ik geloof dat ik eens een hartig woordje met je moet praten.'
'Dat is best, koning,' zei Paulus. 'Maar u vindt het wel goed als ik er intussen vandoor ga. Ik moet zekerheid hebben. Oehoeboeroe en Salomo waren mijn beste vrienden en...'
'Och kom,' zei de koning. 'Als ze opgegeten zijn, dan is het nu toch te laat. Je kunt best nog een poosje gezellig hier blijven.'
'O nee,' riep Paulus, 'dat niet.' En hij draaide zich om en rende terug naar boven.
'Wat een toestand,' zuchtte de arme Paulus, 'wat een verschrikkelijke toestand! Ik zie ze vast nooit meer terug.'

(WORDT VERVOLGD)

BOUTERBODE 82
REDACTIE Maarten J. de Meulder
POSTADRES Dobbenwal 47 – 9407 AD Assen
MAILADRES info@demeulder.nl

ABONNEMENT – BB81 t/m 85: € 9,00 (of € 8,50 met autom. incasso) op NL97 INGB 0003 9454 95 t.n.v. Uitg. De Meulder, Assen – of via aankoop in de webwinkel van www.demeulder.nl

VORMGEVING Rudy Vrooman, Zaandam
VERANTWOORDING PAULUS-ILLUSTRATIES

TIJDSCHRIFTCODE ISSN 1388-2465